ל) שבת ל. ע"ש, ב) שם מו"ק ט., ג) אין זה לשון המקרא וכך הוא לשון המקרא ויבא אלישע

בח"א, ד) סוטה מו. [ע"ש], ד) [יומא פו.], 1) סוטה מו., 1) ולא

שדחפו לישו הנולרי בשתי

ידים (הושמט ע"י הלנזורה ונוסף כאן עפ"י ויניליאה

ר״ת ום״לו, לו בקרל

ישראל הושמט ע"י הלנזורה

והועתק ע"פ ויניליאה ר"פ יסימ, י) [אבות פ״ה מ״ה, י) לעיל מג., מי״ח], כ) לעיל מג.,

(שמחות פ"ב סוטה מו.], מ) [סוטה מו.], () [ב"מ פו.], ם) [לדעת

הערוך בערך תפח גרס הכא ואיתפח כמו בסמוך], ע) [מכלל דחלה חלי

אחריתא כך איתא בב"מ

פז.], ב) [בסדר המשנה ל"ג], ל) ינאי מלכא. כהן

גדול היה וקטל כולהו רבנן

גמר היט וקטר טוטו לבק במסכת קידושין [סו.]: שמעון בן שטח. אחי אשמו של ינאי המלך במסכת

טרוטות. עגולות: אחוי ליה.

רבי יהושע בן פרחיה בידיה

לעזי רש"י

ו) סוטה מז., 1 כר' יהושע בן

לב א מיי׳ פ״ד מהל׳

תורה אור השלם 1. בחברון מלך על חַדִשִׁים וֹבִירוּשַׁלֵם מַלַּף ְיְיֶּ דְּ בְּיִּרִי דְּיֵבְּ שְׁלשִׁים וְשְׁלשׁ שְׁנָה עַל בָּל יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָהִ:

שמואל בהה 2. עשה עמי אות לטובה או שנאַי ויבשו אַתַה אַתְּה יְיָ עֲזַרְתַּנִי וְנַחַמִּתַנִי: תהלים פו יו 3 שְׂאוֹ שְׁעָרִים רָאשַׁיכֶם וְהַנְּשְׁאוּ פְּתְחֵי עוֹלְם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי זָה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יִי עזּוּז וְגַבּוֹר יי גבור מלחמה:

חהליח כד ז-ח ייים כי ייי אוי שְעָרִים רָאשִׁיכֶם וּשְׁאוּ פִּתְחֵי עוֹלֶם וְיָבא וּשְׂאוּ פִּתְחֵי מֶלֶךְ הַכָּבוֹר: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹר: יְיִ צְבָאוֹת מֶלֶךְ הַכָּבוֹר יְיָ צְבָאוֹת הוא מלך הכבוד סלה:

תהלים כד ט-י תהלים כד ט-י גי יָי אֱלֹהִים אַל תְּשַׁב פְּנֵי. מְשִׁיחֶיְךּ זְבְרָה לְחַסְדֵי דְּוִיד עַבְדֶּךְ: דברי הִימים ב ו מב

6. ויבא אלישע דמשק וּבֶן הֲדֵר מֶלֶךְ אֲרָם חֹלֶה וַיֻּגַּר ְלוֹ לֵאמֹר בָּא אִישׁ וַיָּגַר ְלוֹ לֵאמֹר בָּא אִישׁ האלהים עד הנה:

מלכים ב חז מלכים ב ח ז 7. וַלּאמְרוּ בְנֵי הַנְּבִיאִים אֶל אֱלִישָׁע הַנֵּה נָא הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ ישְׁבִים שָׁם לְפָנֶיןף צַר מִמֶּננּּ: מלכים ב ו א מִמֶּננּּ: מלכים ב ו א . ניאמֶר נַעֲמָן הוֹאֵל קַח 8. כּכַרִים כַּסַף בַּשׁנֵי חַרטים יְּהֶנְי הֶלְפוֹת בְּגְדִים וַיְּתֵּן וּשְׁתֵּי חֲלְפוֹת בְּגְדִים וַיִּשְׂאוּ אֶל שְׁנֵי נְעָרְיוֹ וַיִּשְׂאוּ לְפָנָיו: וַיָּבֹא אֶל הָעֹפֶל וְיִּפְּקֹר בִּבְּיִת וַיְשַׁלַח מִיָּדְם וַיִּפְּקֹר בַּבְּיִת וַיְשַׁלַח אֶת הְאֲנָשִׁים וַיַּלֵבוּ: וְהוּא בָא וַיִּעַמִׂר אֶל אֲדֹנִיוֹ וַיֹּאמֶר אֵלְיוּ אֶלִישְׁע מָאַיִן גַּחֲזִי וַיֹּאמֶר אֶלִישְׁע מָאַיִן גַּחֲזִי וַיֹּאמֶר לא הָלְךְּ עַבְּדְּךְ אָנֶה וְאָנָה: וַיֹּאמֶר אַלְיו לא לִבִּי הָלֹךְ כַּאֲשֶׁר הָפַּרְ אִישׁ מִעַל מֶרְכְּבְּתוֹ לְקָרָאתֶרְ הַעֵּת לְקַחַת אֶת הַכֶּסֶף וְלְקַחַת בְּגָּדִים וזיתים וכרמים וצאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָּחוֹת: ְנְצָרַעַת נַעֲמָן תִּדְבָּק בְּךְּ וּבְזַרְעֵר נְעַמֶן תִּדְבָּק בְּךְּ וּבְזַרְעֵך לְעוֹלְם וַיַּצֵא

יִּדְּנְיָן אֶן יְּכּיּזְב יַנְיֵבְּיּג מִלְפָנָיו מְצַרְע כַּשָּׁלֶג: מלכים ב ה כג-כז 9. ואַרבַּעָה אֵנָשִׁים הָיוּ מה אַנַחנוּ ישבים פה עד מלכים בזג מָרְבָּוּ: מֹיכִים בּ זֹ ג 10. וֶאֱלִישָׁע חָלָה אֶת חָלְיוֹ אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ וַיֵּרֶד אַלְיוֹ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְּׂרָאֵל וַיַּבְרְ עַל פָּנְיו וַיֹּאמֵר אָבִי אָבִי רֶכֶב יִשְׂרָאֵל יים: יים: יישראל את הפריקה מלכים ביג יד 11. וְאַבְּרְהָם זְקֵן בָּא אַבְרָהָם בָּכֹל: אַבְרָהָם בָּכֹל:

12. ויהי אַחֲרֵי הַדְּבְרִים

ייפגידויאמי ייפוריים. אָביְרָּ הֹלָהְ וַיַּפְּהָּ אָתְ שְׁנֵּ בְנָיִנ עַפּוֹ אָת מְנָשָׁה וְאָת אָפְרִים: בראשית מח א 11. וְיאמֶר יְיְ לֹא יְדוֹן רוּחִי בְּאָרָם לְעַלְם בְּשִׁבָּה הוֹא בְשָׁר וְהָיִוּ יְמָיוֹ מִאָה וְעַשְׁרִים שְׁנָה: בראשית ו ג 11. וְיָפֶץ יְיִ אֹהֶם מִשְׁם עַל פְּנִי כְּל הָאָרֶץ וְיִחְדְּלוּ לְבָנת הָעִיר: בראשית יא זו 11. וְאַנְשִׁי סְדֹם רָעִים וְחָשָאִים לִייְיָ מָאֹד: בראשית יג יג 16. עַל כַּן לֹא יָקְמוּ רְשְׁעִים בָּמִשְׁפְּט וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים: תהלים א ה

בהברון מלך שבע שנים וששה הדשים. מדהכא חשיב להו ובאידך קרא לא חשיב להו ש"מ לא היה מלכותו שלימה שנלטרע אותן ו' חדשים: ה"ג אבל בחיי בנך אני מודיע ולא גרסינן לך: כ"ד רננוס. בין תפלה תחנה ורנה איכא כ"ד: וילך אלישע דמשק להיכא אול: שואבת. מגבהת מחכת בלא נגיעה כעין אותה שלועזין קלאמניס"ה בלע"ו ועל ידי אותה אבן העמיד עגלים של ירבעם באויר: רבנן דחה מקמיה. התלמידים דחה מישיבתו של אלישע: לר ממנו. מכלל דעד האידוא לא הוה לר: הואל וקה. השבע שאלישע שלחך: ויפלר בו. גחזי: העם

בחברון מלך שבע שנים ובירושלים מלך שלשים

ושלש שנים וכתיב בחברון מלך על יהודה שבע

שנים וששה חדשים וגו' והני ששה חדשים לא

קחשיב ש"מ נצמרע ⁴אמר לפניו רבש"ע מחול לי על

אותו עון מחול לך 2עשה עמי אות למובה ויראו

שונאי ויבושו כי אתה ה' עזרתני ונחמתני א"ל בחייך

איני מודיע אבל אני מודיע בחיי שלמה בנך

סבשעה שבנה שלמה את בית המקדש ביקש סביקש

להכנים ארון לבית קדשי הקדשים דבקו שערים זה

בזה אמר עשרים וארבעה רננות ולא נענה אמר

שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבא 3

מלך הכבוד מי זה מלך הכבוד ה' עזוז וגבור ה'

גבור מלחמה ונאמר ישאו שערים ראשיכם ושאו

פתחי עולם ויבא מלך הכבוד וגו' ולא נענה כיון

לקחת את הכסף והכגדים וגו'. שמנה דברים קא חשיב בהאי קרא: וגחזי מי שקל כולי האי. מנעמן כסף ובגדים הוא דשקל דכתיב ויצר ככרים וגו': אותה שעה. היה אלישע עוסק בפרק שמונה שרלים אמר לו הגיע עת ליטול שכר פרק שמונה שרלים שעסקתי וכו' ולהכי כתב בהאי קרא שמנה דברים כנגד אותו פרק כלומר בכסף ובגדים שקבלת ממנו מנעמן סבור אתה לקנות דברים הללו להיותם לך שכר שמונה שרלים: 3 ילר. תאותו אם מרחיקה ממנו לגמרי ממעט ישיבת עולם ואם מקרבה לגמרי בא לידי חיסור שחינו יכול לכבוש ילרו מדבר עבירה: חינוק וחשה. דעתן קלה ואם תדחה אותם מטרדן מן העולם: חלה. חד. חליו מרי. אשר ימות בו תלת: בעה רחמי דלהוי חולשה. כדי שיהה פנאי לבניו לבא כל אחד ואחד ממקומו להיות עליו בשעת מיתה שכיון שרואין שנפל למטה יודעין שימות ומתקבלין ובאין: מחפח. מתרפה: בותנר' לה ידון רוחי לה דין ולה רוח. שחין עומדין בדין ואין להם רוח להיות עם הלדיקים שיש להם חלק: ויפץ [ה׳ אותם ומשם הפילם. ויפץן בעולם הזה ומשם הפילם בעולם הבא: אנו ואנו. אנשי דור המבול ואנשי סדום ובחדא פליג ר' נחמיה:

דלקבלוהי: (ס"א והושמט ע"י הלמורה), מגנט, אבן-שואבת.

מוסף רש"י

מחול לי על אותו עון. דכת שכע (שבת ל.). דבקו שערים. של נית דבקו שערים. של נית קדשי הקדשים (שם) שדבקו מאליהן, שרלה הקב"ה להביא שלמה לידי כך שיהא מוכיר עם דוד אביו ייפתחהו כדי להודיע לכל העולם שמחל עון של בת שנע (מו״ק ט. מכת״י). עשרים וארבעה רננות. מפלה בויעמוד במותה מיכא כ"ד בין תפלה שלמה איכא כ"ד בין תפלה רנה ותחנה, ומאן דמפרש כ"ד רננות היינו בין י"ח ברכות וששה דתעניות, אינו אלא טועה, דתפלת י״ח אכתי בימי שלמה לא אתקין, (ברכות כט.) בהדיא הני ל"ד דתעניות כנגד מי, א"ר חנינא (לפנינו ר' חלבו) כנגד כ"ד רננות שאמר שלמה. אלמא כ"ד רננות לאו היינו כ"ד ברכות **לתענית** (מו"ק ט. מכת"י ירווי"ז ווורח וווח) שונאי דוד. משפחת שחול, שמעי וכיולא בו (שבת שם). ופיונק נו (שבונ שט). החוטא ומחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה. שלמ יהל הול נגן עדן

רשעים שאמר זה' אלהים אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דויד עבדך מיד נענה באותה שעה נהפכו פני שונאי דוד כשולי קדירה וידעו כל ישראל שמחל לו הקב"ה על אותו העון גחזי דכתיב ייולך אלישע דמשק להיכא אזל יא"ר יוחנן שהלך להחזיר גחזי בתשובה ולא חזר אמר לו חזור בך אמר לו כך מקובלני ממך סיהחומא ומחמיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה מאי עבד איכא דאמרי אבן שואבת תלה לחמאת ירבעם והעמידה בין שמים לארץ ואיכא דאמרי שם חקק בפיה והיתה מכרזת ואומרת אנכי ולא יהיה לך וא"ד רבנן דחה מקמיה שנאמר יויאמרו בני הנביאים אל אלישע הנה [נא] המקום אשר אנחנו יושבים שם לפניך צר ממנו מכלל דעד השתא לא הוו (פיישי) [צר] •תנו רבנן לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת לא כאלישע שדחפו לגחזי בשתי ידים • גחזי דכתיב •ויאמר נעמן הואל 🌣וקח ככרים (ויפצר) [ויפרץ] בו ויצר ככרים כסף וגו' ויאמר אליו אלישע מאין גחזי ויאמר לא הלך עבדך אָנה ואנה ויאמר אליו לא לבי הלך כאשר הפך איש מעל מרכבתו לקראתך העת לקחת את הכסף ולקחת בגדים וזיתים וכרמים וצאן ובקר ועבדים ושפחות ומי שקל כולי האי כסף ובגדים הוא דשקל אמר רבי יצחק באותה שעה היה אלישע יושב ודורש בשמונה שרצים נעמן שר צבא מלך ארם היה מצורע אמרה ליה ההיא רביתא דאישתבאי מארעא ישראל אי אזלת לגבי אלישע מסי לך כי אתא א"ל זיל מבול בירדן א"ל אחוכי קא מחייכת בי אמרי ליה הנהו דהוו בהדיה מאי נפקא לך מינה זיל נסי אזל ומבל בירדנא ואיתםי את'א אייתי ליה כל הני דנקים לא צבי לקבולי מיניה גחזי איפטר מקמיה אלישע אזל שקל מאי דשקל ואפקיד כי אתא חזייה אלישע לצרעת דהוה פרחא עילויה רישיה א"ל רשע הגיע עת לימול שכר שמנה שרצים וצרעת נעמן תדבק בך ובזרעך עד עולם ויצא מלפניו מצורע כשלג: יוארבעה אנשים היו מצורעים פתח השער אמר ר' יוחנן גחזי ושלשה בניו: יירני יהושע בן פרחיה מאי הוא כדקמלינהו ינאי מלכא לרבנן אזל רבי יהושע בן פרחיה וישו לאלכסנדריא של מצרים כי הוה שלמא שלח לי' שמעון בן שמח מיני ירושלים עיר הקודש ליכי אלכסנדריא של מצרים אחותי בעלי שרוי בתוכך ואנכי יושבת שוממה קם אתא ואתרמי לי' ההוא אושפיזא עבדו לי' יקרא מובא אמר כמה יפה אכסניא זו אמר לי' רבי עיניה מרומות אמר לי' רשע בכך אתה עוסק אפיק ארבע מאה שיפוְרי ושמתיה אתא לקמיה כמה זמנין אמר לי' קבלן לא הוה קא משנח ביה יומא חד הוה קא קרי קריאת שמע אתא לקמיה סבר לקבולי אחוי לי' בידיה הוא סבר מידחא דחי לי' אזל זקף לבינתא והשתחוה לה אמר ליה הדר בך אמר ליה כך מקובלני ממך כל החומא ומחמיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה י ואמר מר ישו הנוצרי כישף והסית והדיח את ישראל יו תניא יא"ר שמעון בן אלעזר יצר תינוק ואשה תהא שמאל דוחה וימין מקרבת ∞ת"ר ג' חלאים חלה אלישע אחד שגירה דובים בתינוקות ואחד שדחפו לגחזי בשתי ידים ואחד שמת בו [שנא' יואלישע חלה את חליו וגו'] יעד אברהם לא היה זקנה כל דחזי לאברהם אמר האי יצחק כל דחזי ליצחק אמר האי אברהם יבעא אברהם רחמי דליהוי לִיה זקנה שנאמר יוֹאָברהם זקן בא בִימים עד יעקב לְא הוה חולשא בעא רחמי והוה חולשא שנאמר יויאמר ליוםף הנה אביך חולה עד אלישע לא הוה איניש חליש ∘דמיתפח ואתא אלישע ובעא רחמי ואיתפח שנא' ואלישע חלה את חליו אשר ימות בו ₪: מתני' דור המבול אין להם חלק לעוה"ב ואין עומדין בדין שנא' נילא ידון רוחי באדם לעולם לא דין ולא רוח דור הפלגה אין להם חלק לעולם הבא שנאמר ⁴ויפץ ה' אותם משם על פני כל הארץ ◊ (וכתיב ומשם הפיצם) ויפץ ה' אותם בעוֹה"ז ומשם הפיצם ה' לעולם הבא אנשי סדום אין להם חלק לעולם הבא שנא' זואנשי סדום רעים וחטאים לה' מאד רעים בעולם הזה וחטאים לעולם הבא אבל עומדין בדין ד' נחמיה אומר אלו ואלו אין עומדין בדין שנאמר 10על כן לא יקומו

(משלי כח) אדם עשוק בדם בי (אבות פ"ה מי"ח), אבן שואבת. שמגבהם אם המחכם מן הארן ומעמידמו באויר, וע"י אומו אבן השמעד אה העגלים של יינסים באויר (וטוטה מז.). רבגן דחה מקמיה. דוחה היה את החלמידים מפני אלישע כשהיה משמש לפניו, דכתיב לאחר שפירש ממנו המחום אשר אנחנו יושבים, בית המדרש של רבנן, 15 ממנו, שנתוספו התלמידים שהיה גחזי דוחה (שם). ומי שקל כולי האי.

קרא כתיב שמנה דברים, כסף ובגדים ולאן ובקר ועבדים ושפחות וזיתים וכרמים (שם). כסף ובגדים הוא ילר ככרים כסף בשני חריטים ושתי חליפות בגדים (שם). בשמונה שרצים. בפרק שמנה שרלים (שם). הגיע עת ליטול שכר. תורתך בעולם הום (שם). יצר. של משמש מקרבט בימין, שלא יקוץ בפריה ורכיה, וכן תיגוק. פן יכרח ויאבד אם עצמו, ואשה. אף היא דעמה קלה ואם ירדפוה מצא למרכות רעה (שם). אחד שגירה דובים. בעון שגירה דובים. בעון שגירה דובים. בעון שגירה דובים בעון שגירה דובים בעון שגירה דובים בעון שגירה דובים בעון איר אברהם ברחבי. בעא אברהם רחבי. כדי שיכירו ביט ובין פנו (ביים פו). או או מלה מה בי לא מליו מרי וחד אשר ימות בו (מוסה מה). בעא אברהם רחבי. כדי שיכירו ביט ובין בנו (ביים פו). בעא רחבי והור חולשא. שימלה אדם לפני מומו וילוה לביתו (שם). ואתפח. ונתרפא שם